

Kuntapaikat oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille vuonna 2026

Kaupunginhallitus 22.09.2025 § 228
483/04.01.01/2025

Keski-Suomen ELY-keskus pyytää tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrän oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026. Kaupungin ja ELY-keskuksen välisessä sopimuksessa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kaupungin vastaanottoresurssit.

Vastaukset pyydetään toimittamaan ELY-keskukseen tämän pykälän oheismateriaalin mukaisella lomakkeella perjantaihin 31.10.2025 mennessä.

Vuoden 2023 aikana kotoutumislain soveltamisalaa laajennettiin koskemaan tilapäistä suojelua saavia henkilöitä, joilla on kotikunta. On hyvä huomioida, että valtaosa tilapäistä suojelua saavista henkilöistä siirtyy kuntalaisiksi itsenäisesti ilman varsinaista kuntapaikalle ohjaamista. Kunta saa korvauksia kotoutumislain henkilöpiiriin kuuluvista henkilöistä riippumatta heidän kuntaansa muuttamisen tavasta. Kuntapaikkaa haetaan haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat apua mm. asunnon löytämiseen. Arvion kuntapaikan hakemisen tarpeesta tekee asiakkaan vastaanottokeskus.

Tänä vuonna kuntapaikkoja oli Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 480 paikkaa, joihin ELY-keskus on tähän mennessä sijoittanut 63 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikka-sopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Hallitusohjelmassa pakolaiskiintiöksi on kirjattu 500 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei ole muuttanut kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja. Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittäväillä henkilöstöresursseilla kotoutumisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3–6 kk). Muistutuksena lisäksi, että luku- ja kirjoitustaidottomien koulutusta ei enää vuoden 2018 alusta ole järjestetty työvoimakoulutuksena, osana kotoutumiskoulutusta. Kuntien tulee ottaa tämä huomioon, kun ne suunnittelevat maahanmuuttajien kuntiin sijoittamisia. Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta kunta voi järjestää itse tai sen voi järjestää esim. kansalaisopisto.

Valtio tukee ELY-keskuksen kanssa sopimuksen tehneitä kuntia taloudellisesti suojelua saaneiden vastaanotossa. Kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 61 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla alle 7-vuotiaasta henkilöstä 2 741 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä 2 052 euroa vuodessa. Lisäksi 18 vuotta täyttäneestä

henkilöstä maksetaan edellä mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi laskennallista korvausta 7 741 euroa ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta. Kunnat voivat käyttää laskennallista korvausta 1.1.2025 voimaan astuvan kotoutumislain uusien velvoitteiden kattamiseen, mm. monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestämiseen. Tulkitseminen sisältyy osaksi laskennallista korvausta.

Laskennallista korvausta maksetaan 1.1.2025 alkaen 3 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 2 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Kotikunnan saaneilla tilapäistä suojelua saavilla korvausaika on 2 vuotta.

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia sekä toimeentulotukikustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2025 erilliskorvausta pakolaisia vastaanottaville kunnille (kuntiin ohjaamisen toimintaohjelman kautta, entinen SYLVIA-hanke).

Lisätiedoksi myös, että valtionosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoimina valtionosuuksia määritettäessä. Kotoutumistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUSA rahoitusmahdollisuudet. Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotoutumisen edistämiseksi voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta.

Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on valmisteltu 1.1.2025 voimaan astuvan uuden kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma.

Oheismateriaali:

- Keski-Suomen ELY-keskuksen kirje 25.8.2025 liitteineen.

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että Viitasaaren kaupunki varaa maksimissaan 6 kuntapaikkaa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Kaupunginjohtaja esitti kokouksessa muutetun päätösesityksen seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että Viitasaaren kaupunki varaa maksimissaan 6 kuntapaikkaa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026.

Päätös

Hyväksyttiin muutettu päätösehdotus.

Merkitään pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin kokoustauko klo 17:15 - 17:22. Kokous jatkui klo 17:22.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto